

Як контролюється виконання положень Конвенції?

Конвенція вимагає контролю як на національному, так і на міжнародному рівні. Конвенція вимагає від держав, відповідно до їх правової і адміністративної системи, підтримки, зміцнення, захисту і контролю виконання конвенції.

На міжнародному рівні Конвенцією засновується Комітет з прав інвалідів, який виконує функції розгляду періодичних доповідей держав про заходи, прийняті ними для здійснення Конвенції. Крім того, Комітет має повноваження для розгляду індивідуальних повідомлень і проведення розслідування відносно тих держав, які ратифікували Факультативний протокол.

Комітет з прав інвалідів є органом, де незалежним експертам доручений контроль виконання державами положень Конвенції. Ці експерти виступатимуть власної особи. Спочатку Комітет включає дванадцять незалежних експертів, їх кількість зростатиме до 18 членів після ще 60 ратифікацій або приєднань до Конвенції. Держави-учасники вибиратимуть експертів на основі їх компетентності і досвіду в області прав людини і інвалідності, а також зважаючи на справедливе географічне представництво, представництво різних форм цивілізації і правових систем, гендерного балансу і участі експертів-інвалідів.

Комітет розглядає періодичні доповіді, підготовлені державами, про кроки, зроблені ними для здійснення Конвенції. Для держав, що є учасниками Факультативного протоколу, Комітет також має повноваження приймати скарги від окремих осіб про порушення їх прав та проведення розслідувань в разі грубих або систематичних порушень Конвенції.

Факультативний протокол до Конвенції встановлює процедури індивідуальних повідомлень, що дозволяє окремим особам і групам осіб держав-учасників Протоколу поводитися із скаргою в Комітет з прав інвалідів, якщо держава порушила одне зі своїх зобов'язань по Конвенції. Скарга визначається як "повідомлення". Комітет розглядає скарги і зауваження держави і на цій основі формулює свої міркування і рекомендації, якщо такі є, направляє їх до держави, і робить їх надбанням громадськості.

Факультативний протокол встановлює процедуру розслідування. Якщо Комітет отримує достовірну інформацію, що свідчить про серйозні або систематичні порушення державою-учасником Факультативного протоколу якого-небудь з положень Конвенції, Комітет може запропонувати державі рекомендації в питаннях реагування на таку інформацію. Після розгляду зауважень держави-учасника і будь-якої іншої достовірної інформації, Комітет може призначити одного або декількох своїх членів для проведення розслідування і створити доповідь в терміновому порядку. Якщо держава погодиться, то Комітет, можливо, відвідає країни. Після проведення розслідування Комітет надає свої висновки державі, яка повинна через шість місяців представити додаткові зауваження. Комітет коротко викладає свої висновки, які він надає громадськості. Держава, що ратифікувала Факультативний протокол, може "відмовитися" від процедури розслідування.